

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2456
izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čepovni račun št. 11.400

Italijanske čete korakajo v Makalo

Prodiranje so zadrževale le iregularne čete pod vodstvom prince Asore • Abesinci izpraznili mesto • Na južnem bojišču so Abesinci pripravljeni na vse napade - Na vzhodnem bojišču nov poraz Italijanov

Italijani postali previdni

LONDON, 8. novembra. S severnega bojišča v Abesiniji poročajo: Italijansko vodstvo v Tigreji je zaradi nekaj nepričakovano naglih abesinskih napadov na prodirajoče prednje čete postalo previdnejše. Italijani pred vsem ne silijo več naravnost v Makalo, ampak skušajo mesto obkrožiti in ga tako dobiti na lahek in varen način v svoje roke. Že včeraj se jim je posrečilo zavzeti skoraj vse važnejše postojanke na severu, zahodu in zlasti vzhodu Makale, tako da se pričakuje, da bo mesto dokončno padlo v italijansko posest danes ali jutri. Abesinci mesta ne bodo resno branili, ampak so ga po večini že izpraznili, da tako ne bi povzročali nepotrebnih žrtev.

Abesinsko maščevanje

RIM, 8. novembra. Iz Asmare poročajo o tem, kaj je prav za prav napotilo Abesince, da so ponoči vdrl v že po Italijanih zasedeno Makalo in jih zopet vrgli ven. Italijanski oddelki, ki so napravili ta vpad v mesto, pripadajo četam abesinskega prestolonaslednika in je bil njihov namen ujeti vse sorodnike tistih vojščakov, ki so se z rasom Gukso pridružili Italijanom. Abesinci so položili in odvlekli s seboj par tisoč starcev, žena in otrok izdajalcev, ki so jih potem po kratki obsodbi na neki okoliški planoti pobili s tem, da so jim po starem običaju odsekali glave. Trupla umorjenih so pustili na planoti. Abesinci so tako izvršili maščevanje za izdajo, kakor je določeno v ustnih izročilih tamkajšnjih domačinskih rodov. Po tem običaju se namreč ne kaznuje samo izdajalec, ampak ves njegov rod, da ne ostane več kaplja izdajalčeve krvi med ljudstvom. Izdajalčeve hiše se obenem porušijo, polja razdele in se šele na ta način izbriše sramota, ki jo je napravil izdajalec svojemu ljudstvu. Na miru so pustili Abesinci samo sorodnike tistih ubežnikov, ki so se spet vrnili k Abesincem.

Cete prince Asore

LONDON, 8. novembra. Dasi se je izvršilo prodiranje Italijanov do Makale brez bojov z abesinskimi četami, so se prodiranju vendarle postavljale v bran iregularne čete domačinskih rodov, ki so povzročile s svojimi nepričakovanimi napadi pri Italijanih mnogo zmede in izgub. Tako so Abesinci v nekem gozdu namenoma napadli Italijane in jim prižigali velike izgube. Enako nepričakovan napad so izvršili na italijanske prednje straže v neki soteski. Tudi tam so bile izgube na obeh straneh zelo velike. Iregularne čete vodi prince Asori, ki se je zaklela, da ne popusti prej, dokler ne bodo Italijani vrženi iz Abesinije.

Abesinci prepuste Makalo

ADIS ABEBA, 8. novembra. Tu se potrjujejo vesti o prodiranju Italijanov na severu in o skorajšnjem padcu Makale. Kakor se izve iz zanesljivega vira, Abesinci kljub prejšnjim nasprotnim vestem mesta ne bodo resneje branili, am-

pak ga bodo prepustili Italijanom po določenem načrtu. Abesinsko vrhovno poveljstvo je ostalo pri svojem starem sklepu, da se bodo redne abesinske čete spoprijele z Italijani šele na ozemlju, ki leži južno od Makale. Za ta spopad je baje že vse pripravljeno. Tu se zatrjuje, da bodo Italijani šele takrat videli, da vojskovanje z Abesinci ni tako lahka zadeva, kakor so si doslej predstavljali.

Pred zasedbo Makale

RIM, 8. novembra. Po vesteh iz Eritreje se pričakuje padec Makale vsak trenutek. Abesinci, ki so se še držali v mestu, so bili zaradi bombardiranja prisiljeni umakniti se. Prvi vkorakajo v mesto askarji, nato pa bele italijanske čete. V Rimu so prepričani, da bo italijanska zastava že danes vihrala nad Makalo.

Italijanski tisk napada Francijo

Baje je sklenjena med Francijo in Anglijo mimo Društva narodov zelo dalekozežna pogodba

RIM, 8. novembra. Čisto nepričakovano je sedaj ves italijanski tisk napadel Francijo. »Giornale d'Italia« piše, da dobiva sedaj politika Anglije na Sredozemskem morju pomembno pomoč na podlagi dogovora, ki je bil sklenjen nedavno s Francijo izven Društva narodov. »Ne vemo«, pravi list, »ali je Francija s to pogodbo izkoristila primer Italije za to, da ji da Anglija točne in jasne obveznosti v njenih lastnih interesih, ki jih Francija doslej ni mogla dobiti od Italije, dočim obvezuje Anglija s svoje strani Francijo za sodelovanje na politični liniji, ki gre daleč naprej od

Južno in vzhodno bojišče

LONDON, 8. novembra. Abesinci se na južnem bojišču še vedno utrjujejo. Te dni so zgradili nove močne utrdbe severovzhodno od Ualuala. Sploh se pripravljajo abesinske čete pod poveljstvom rasa Nasibuja na odločen odpor proti italijanskemu prodiranju. Na tej fronti so se pojavile tudi gardne čete. Prihodnji boji bodo na somalski fronti zaradi tega velikega pomena. Zelo aktivni so pa postali Abesinci tudi na vzhodni fronti v gorovju Musa Ali, kamor so prispele sedaj regularne čete ter zasedle ves višinski odsek v vzhodnem delu današnje puščave. Zaradi obkoljevalne taktike so bili Italijani tu prisiljeni umakniti se čez morje nazaj v Eritrejo. Pri tem so imeli Italijani zelo velike izgube, padlo pa je tudi mnogo Abesincev.

Najučinkovitejše sankcije proti Italiji

Ako se onemogoči Italiji dobava pogonskih sredstev, mora biti vojne v vzhodni Afriki kmalu konec

ZENEVA, 8. novembra. Tu se obširno razpravlja o sankcijah, ki se pripravljajo proti Italiji in se splošno naglašja, da bi mogle doseči svoj namen samo tedaj, ako onemogočijo dobavo tistih sirovin in produktov, ki jih Italija najbolj potrebuje in brez njih ne more izhajati. Pred vsem so to pogonske snovi: premog, nafta, petrolej in bencin. Znano je, da mora Italija uvažati skoraj ves premog, ker so njeni lastni premogovniki napram potrošnji več ko malenkostni. Pogonska sredstva za motorje, t.j. avtomobile, motocikle, ladje itd. pa mora uvažati v celoti.

Italija si je v zadnjem času sicer res nabavila precejšnje količine premoga in bencina, vendar je njena potrošnja tako velika, da bi bila kmalu izčrpana, ako bi se onemogočila vsaka nadaljna dobava. Posledica tega bi bila, da bi počasi obstale v Italiji vse železnice, ladje in tovarne na parni pogon, obstali pa bi tudi obrati na bencinski pogon, skupaj z avtomobili in avtobusi. Še mnogo usodnejše bi pa bile v tem primeru posledice na bojiščih v vzhodni Afriki. Italijanska voj-

ska ne bi več imela sredstev za dovažanje hrane in municije na fronto, neporabni bi pa postali tudi vsi tanki, avioni, motorizirani topovi in sploh vojaški oddelek.

V takih razmerah, zlasti še, ker bi zaradi obstoja ladij prenehali tudi vsi nadaljnji transporti novih čet, orožja, municije in hrane iz Italije v Eritrejo ter Somalijo, Italija vojne sploh ne bi mogla nadaljevati. Nasprotno, njene čete v vzhodni Afriki bi zašle v veliko nevarnost, da pomro od lakote, ali pa da jih Abesinci že prej docela uničijo. Tega se vojaki tudi sami boje, ker vedo, da je sedaj pogonskih sredstev v Eritreji kvečjemu za šest tednov.

Ustavitelj vseh dobav pogonskih sredstev Italiji bi torej bila hujši udarec kakor sama blokada. Je pa treba naglasiti, da se uspeh mora doseči samo v primeru, da ustavijo dobavo vse države, brez izjeme, torej tudi tiste, ki niso članice Društva narodov, pred vsem pa izmed teh Nemčija, Združene države Severne Amerike in Japonska. Avstrija in Madžarska, ki sta sicer članici Društva na-

rodov, a se izmikata izvajanju sankcij, bi mogli zalagati Italijo sicer s premogom, ne pa z nafto, petrolejem in bencinom.

Značilno je, da se po vesteh iz Washingtona more z gotovostjo pričakovati, da se bodo Združene države tudi pridružile prepovedi dobave pogonskih sredstev Italiji. Večje so težkoče z Nemčijo, vendar se tu sodi, da se bo pod pritiskom Londona končno tudi Berlin vdal. Vse to pa pride v poštev seveda le tedaj, ako se prej ne doseže sporazum v vzhodnoafriškem sporu.

Avstrija je izgubila angleške simpatije

LONDON, 8. novembra. DNB poroča: »Star« piše, da se muhi v Londonu tajnik avstrijskega podkancelarja kneza Starhemberga, ki se trudi, da bi pridobil politične simpatije in finančno pomoč Anglije za dunajski režim, ki stoji pod kontrolo Italije. Tajnik kneza Starhemberga, pravi list, pa ne bo uspel in ne bo mogel v Londonu storiti ničesar že zaradi nesramnega postopanja oblastev napram političnim nasprotnikom v Avstriji, potem zaradi ofenzivnega tona inspiriranega dunajskega tiska napram Angliji v abesinskem vprašanju in nazadnje zaradi avstrijskega odklanjanja izvajanja sankcij proti Italiji.

Senat in skupščina sklicana

BEOGRAD, 8. novembra. Kraljevski namestniki so sprejeli včeraj v avdienco novo predsedništvo senata in nato narodne skupščine. Predsednik vlade dr. Stojadinović je pa poslal popoldne predsedniku senata dr. Tomašiću in predsedniku narodne skupščine Stevanu Čirču pismo, v katerem jima sporoča, da se prično seje senata in skupščine v ponedeljek 11. t. m.

Nemčija za sankcije

ZENEVA, 8. novembra. Nemški generalni konzul je obiskal včeraj namestnika generalnega tajnika Društva narodov. V zvezi s tem obiskom se naglašja, da kaže Nemčija veliko dobre volje izdati zakon, po katerem bi se prepovedal izvoz cele vrste blaga v Italijo. Iz tega vstaja upanje, da se bo na pritisk Anglije priključila sankcijski akciji naposled vendarle tudi Nemčija.

MADŽARI RAZOČARANI.

BUDIMPEŠTA, 8. novembra. Sklep nemške vlade o prepovedi izvoza sirovin v Italijo je izval v Budimpešti veliko vznemirjenost. Ta sklep se zdi za Madžarsko toliko težji, ker je njeno stališče v Ženevi omajalo simpatije s strani Anglije, zaradi česar je Madžarska sedaj skupaj z Avstrijo in Albanijo popolnoma izolirana na strani Italije.

PRIPRAVE V EGIPTU.

ALEKSANDIJA, 8. novembra. Po najnovejših informacijah je sedaj v Egiptu že 1500 bombarderskih in lovskih letal angleškega letalstva.

NEMŠKA MORNARICA.

BERLIN, 8. novembra. Uradni list nemške mornarice objavlja, da je od 1. okt. v službi pet novih oklopnih, 3 linijske ladje, 8 križark in 2 podmornici.

VRNITEV KRALJA JURIIJA.

ATENE, 8. novembra. Po zadnjih do- ločilih se vrne kralj Jurij II. v Grčijo 24. tm. Kralj se bo vkrcal na grško križarko v Splitu, odkoder se bo odpeljal v Pirej.

Mariborski problemi

Hodniki, mestna občina in hišni posestniki

Nekaj pripomb k stališču hišnih posestnikov zaradi pravilnika o napravi in vzdrževanju hodnikov na območju mestne občine mariborske

Med redkimi veselimi vestmi je bila nedvomno vest, da je barska uprava z manjšimi korekturami odobrila pravilnik o napravi in vzdrževanju hodnikov na območju mestne občine mariborske, ki ga je sestavil mestni gradbeni urad in sprejel na svoji seji letos v aprilu tudi mestni svet. Pravilnik smo v našem listu takoj ko je izšel v »Službenem listu« objavili v obširnejšem izveščku. Novoimenovani mestni svet bi bil moral na redni seji pravilnik »vzeti na znanje«, toda na predlog nekaterih članov mestnega sveta je bila sklicana zaradi pravilnika posebna anketa, čeprav se glasi člen 11., da stopi v veljavo, ko ga odobri ban, obvezno moč pa dobi, ko bo razglašen v »Službenem listu«. Ban je pravilnik odobril na podlagi § 134. gradbenega zakona in tudi v »Službenem listu« je že bil razglašen. Zato niso važni sklepi ankete, naše čitatelje bo zanimalo le, kakšno stališče so hišni posestniki zavzeli napram pravilniku o napravi in vzdrževanju hodnikov na območju mestne občine mariborske.

Novi pravilnik omogoča graditi mestni občini hodnike vsepovsod na njenem območju, tudi ob nezazidanih parcelah in ob manj frekventiranih ulicah, in sicer na stroške hišnih posestnikov in lastnikov nezazidanih parcel. Prav tako omogoča novi pravilnik tudi razširitev že obstoječih hodnikov na stroške lastnikov hiš in parcel. Širino in način gradnje hodnikov ter vrsto gradiva določa mestno poglavarstvo kot pristojna oblast. Definitivna širina hodnika s pripadajočim robnikom znaša za vsako stran javne komunikacije po eno petino regulacijske širine dotične komunikacije, vendar pa največ 5 m, dočim gre presek v breme mestne občine. Ob ulicah, kjer je zaradi ožine dovoljen le dovozní promet, znaša po pravilniku zaračunljiva širina hodnika polovico ulične širine, največ pa 3 m. Ker maksimalna definitivna širina hodnika pri regulaciji posameznih ulic in trgov ni vselej takoj potrebna, gradi občina hodnike po širini tudi stopnjema do končne širine. Hodniki pa morajo biti zgrajeni iz močnega litiga asfalta na betonski podlagi ter morajo imeti granitne robnike. Ob nezazidanih parcelah predvideva pravilnik napravo začasnega pasu iz granitnega mozaika, ali bituminiranega makadama, a ostali del iz litiga asfalta; ob manj frekventiranih ulicah pa začasne hodnike z betonskimi ali granitnimi robniki in z makadamsko

ali bituminirano površino. Tudi predvideva pravilnik, da mora mestna občina hodnike, ki jih je zgradila, vzdrževati na lastne stroške.

To so glavne točke pravilnika, ki zanimajo našo javnost in ji zgovorno razodevajo, da je pravilnik o napravi in vzdrževanju hodnikov naravnost prava dobrota za naše mesto. Pozdravljamo ga vsi, ki trgamo čevlje po sedanjih, z ostrim peskom posutih hodnikih, vsi, ki bredemo v dežju in snegu do gležnjev po blatu in brozgi. Priznajmo odkrito, da je naš Maribor v pogledu urejenih ulic in hodnikov zelo daleč od naprednega mesta.

Mariborski hišni posestniki in lastniki nezazidanih parcel pa se pravilniku upirajo. Doseči si prizadevajo glede hodnikov z mestno občino nekakšen aranžma in so načelno proti pravilniku. Zlasti naglašajo, da tako široki hodniki, kot jih predvideva pravilnik, za Maribor niso potrebni. S tem je dovelj pojasnjeno njihovo stališče in bi bilo odveč spuščati se v podrobnosti. Pristavimo naj še samo, da jim nudi mestna občina glede odplačila stroškov za napravo in razširitev hodnikov velike ugodnosti. Plačali bi stroške v petih letih s skrajno nizkimi obrestmi. Kakor pa smo izvedeli tudi s tem niso zadovoljni.

Kdo pa bi imel od urejenih in asfaltiranih hodnikov največ koristi. Hišni posestniki sami, ker bi njihove zgradbe z asfaltiranimi hodniki mnogo pridobile, pridobilo bi vse mesto na svoji zunanji podobi, pretežna večina meščanov, ki jo tvorijo obubožani srednji in siromašni delavski sloji pa bi prihranila na leto okrog 350.000 dinarjev na čevljih. Znano je, da porabijo Mariborčani za čevlje na leto do tri in pol milijona dinarjev. Edini, ki bi bili oškodovani, so ubogi čevljari. Naši hišni posestniki pa bi morali v svojem boju proti hodnikom upoštevati še naslednje:

Ko so se pričeli seliti meščani na periferijo, je hišna in zemljiška posest v certrumu od leta do leta pridobivala na svoji vrednosti. Po zaslugi meščanov na periferiji je vrednost hiš in parcel v središču mesta znatno poskočila. Pretežna večina mariborskih meščanov je zato prepričana, da bodo hišni posestniki vse to upoštevali in vrgli puške, ki so jih naperili proti pravilniku o napravi in vzdrževanju hodnikov, v koruzo, ter zgradili take hodnike, da jih bodo celo sami veselili.

v krogu bolniških zavarovancev pripadniki trgovinske stroke, kjer je 3845 zavarovancev. Na razne industrije odpade 1179 zavarovancev in je med industrijami najmočnejše zastopana tekstilna industrija s 507 zavarovanci. Na bančne in zavarovalne zavode ter samostojne pisarne pride 1546 zavarovancev. Ostalih 823 zavarovancev je razdeljenih na 17 različnih skupin. Največ zavarovancev je v šestem meznem razredu (3365) in v 12. meznem razredu (3626). Povprečna dnevna zavarovana mezda znaša 34,28 dinarjev in je v zadnjih letih v stalnem padanju, v čemer se razodeva poslabšanje gospodarskega stanja zasebnega nameščenstva, saj je v preteklem letu znašala 34,45 dinarjev, leta 1933 je znašala povprečna dnevna zavarovana mezda 34,48, v letu 1929 pa 36,74 dinarjev. Pač pa se je zvišal predpis bolezenskih prispevkov od Din 2,534.075.50 na 2,703.042.25 dinarjev s stanjem kon-

cem julija t. l.

Socialno zavarovalna politika v TPBD se giblje v smeri izdatne socialne pomoči v bolezenskih slučajih, ki prihajajo nad zasebno nameščenstvo, katerega živčevje ima v naporu poslu in težkih poklicnih nalogah hudo preizkušnjo. Vsekakor pa je treba, da naše zasebno nameščenstvo vztraja na zahtevi in prizadevanju mariborske podružnice Društva privatnih in avononimnih nameščencev, da se naj v Mariboru po ljubljanskem vzoru zgradi sanatorij za zasebne nameščenke ter izčrpa zadevno posojilo Pokojniškega zavoda Trgovskemu bolniškemu in podpornemu društvu v iznosu treh milijonov dinarjev. Če upoštevamo celotno področje bivše mariborske oblasti, imamo samo v Mariboru, Ptuj in Celju skupno 1828 zavarovancev in je ta delež nesporen dokaz, da Maribor takšen sanatorij nujno potrebuje in tudi zasluži.

Gospodarska življenje

Trgovina z moštom in vinom

Lepo vreme, ki je nastopilo že prve dni preteklega tedna, je omogočilo dovršiti trgatve tudi onim vinogradnikom, katere je oviral dež v prošlem tednu, tako da je to delo sedaj povsod dovršeno. Kupčija z vinskim moštom in vinom tudi sedaj še ni oživela. Vinski trgovci so zaenkrat ustavili skoraj vsaki nakup, ker so za prvo silo dovoljno založeni. Tudi drugi kraji ne izkazujejo kakšnega večjega prometa. Manjše partije mešanih vrst so nakupili gostilničarji iz raznih krajev Dravske banovine naravnost pri vinogradnikih ter jih odpremili s tovornimi avtomobili na svoj dom. V splošnem je opazovati ta način nakupa vina po gostilničarjih že par let v tuk. okraju in se mora le pozdraviti, ker pridejo vina naravnost od proizvajalca in brez posredovalcev v roke gostilničarjev. Obžalovati je le to, da so na ta način nakupljene količine vina napram množinam mošta in vina, ki so na prodaj, le bolj malenkostne in se pri celotnem kvantumu le malo poznata. Da se ni vinska trgovina zadnje dni bolj razvila, pa je pripisati tudi okolišnosti, ker je del moštov še vrel in je bil po večini še v takem štadiju, iz katerega se ni dalo sklepati na bodočo kakovost vina. Sedaj je večina že povrela in mnogi so se že pričeli čistiti ter pokazujejo počasi njih bodoči značaj. Zato pa tudi vinogradniki upravičeno pričakujejo, da se bo v najkrajšem času dvignilo povpraševanje in se tudi razvila kupčija z novim vinom. Kljub slabšemu prometu z vinskim moštom napram onemu za časa glavne trgatve, pa so ostale cene še vedno skoraj neizpremenjene. Najšibkejša roba se prodaja od Din 2.— naprej, boljša od Din 2,50, srednja od Din 2,75 do 3,25, kakoviteta pa od 4—5 Din, kake specialitete pa po 6—7 Din.

Sokalske veste

Nova razmejitev okrožij

V nedeljo 3. 11. se je vršil zbor načelnikov okrožij Maribor desni in levi breg ter je razpravljaj o novi razmejitvi okrožij med dravinjskim, mariborskim levi in desni breg.

Desnemu bregu se je odvzela Slovenska Bistrica s četami Zgornja in Spodnja Polskava, Čresnjevec in Laporje ter se priključe dravinjskemu okrožju, društvu Maribor I. in Maribor II. Pobrežje pa okrožju Maribor levi breg.

S to razmejitvijo se je zmanjšalo okrožje Maribor desni breg za 7 edinic, kar je bilo nujno potrebno, ker je bilo preveliko. Z novim stanjem okrožij bo delo lažje in uspešnejše.

Sedaj obsegajo okrožja:

Dravinjsko: Konjice, Oplotnica, Zreče, Poljčane, Slov. Bistrica, Loče, Zgornja Polskava, Spodnja Polskava, Sv. Jernej, Laporje in Čresnjevec.

Maribor desni breg: Tezno, Hoče, Slivnica, Rače, Fram, Studenci, Limbuš, Ruše, Sv. Lovrenc n. P., Pragersko, Sv. Marjeta na Dr. p. Razvanje in Radvanje.

Maribor levi breg: Maribor-matica, Maribor I. II. in III., Jarenina, Sv. Jurij ob Pesnici, Selnica, Sv. Jakob v Slov.

g., Št. Ilj, Sv. Marjeta, Kamnica in Sv. Martin. Zdravo!

Sportska gibanje

Sodniški odbor pri OO, službeno. K tekam v nedeljo 10. t. m. se delegirajo: Maribor-Rapid g. Jančič, Železničar-Zmagovalec g. Kopic; Ptuj-Drava g. Zakotnik. — V Čakovcu delegira sodnika tamošnje poverjenišstvo. Poslednjič pozivamo kandidate, ki nameravajo polagati sodniški izpit, da se pripravijo in vložijo predpisano takso 100 Din. Prijave je treba oddati tajniku s. o. najkasneje do ponedeljka 11. t. m. zvečer, event. pri soji o. o. ob 19.30 pri »Orlu«. Izpiti bodo koncem novembra; ako se prijavi toliko kandidatov, da lahko s taksami krijemo stroške za izpit, bodo izpiti v Mariboru, v nasprotnem slučaju v Ljubljani. Naknadnih prijav za letošnje izpite ne bomo mogli upoštevati. Tajnik: Kopic Rado; Maribor. Ob bregu 14.

Nogometna prireditev za blagajno nogosaveza v Ljubljani. Službeno O. O. LNP v Mariboru. Spored v nedeljo 10. XI. 1935: V Mariboru igrišče SK Železničarja: Ob 13.30 uri: ISSK Maribor: SK Rapid; ob 14.30 uri Zmagovalec: SK Železničar. V Čakovcu igrišče SK Čakovec: Ob 14.30 uri: SK Čakovec: SK Gradnjski. Ob 14.30: SK Ptuj: SK Drava. Službujoči odborniki v Mariboru g. Mozetič, v Ptuj g. Vuga in v Čakovcu g. Jelašič. V Mariboru mora vsak klub postaviti 4 starejše s traki opremljene reditelje. Klubi se opozarjajo, da morajo nastopiti v najmočnejših postavah, kakor v jesenski prvenstveni sezoni. Vstopnice dostavi SK Železničar. Tajnik.

Plujske novice

Smrtna kosa. Pri Sv. Urbanu je umrla učiteljica Julijana Marinič rojena Rajh, v starosti 40 let. Blag ji spomin!

Sprememba uradnih ur pri okrajnem sodišču v Ptuj. Od ponedeljka 11. t. m. naprej bodo pri tukajšnjem okrajnem sodišču uradne ure od 7.30 do 14.

Ptujski živinski sejmi. Konjski in goveji sejem, ki se je vršil v torek 5. t. m. je bil kar se t. č. dogona, izredno dobro založen; kupčija pa je bila srednja. Pri gnali so 151 volov, 40 krav, 17 bikov, 48 juncev, 83 telic, 12 telet in 194 kopitarjev, skupaj 910 glav živine. Od teh so prodali 200 komadov. — Cene za kg živine teže so bile naslednje: Voli 2 do 3,25 Din, krave 1,20—3 Din, biki 1,75—2,50 Din, telice 2,65—3,75 Din; kopitarje so prodajali po kakovosti in sicer konje in kobile od 250—3.800 Din, žrebeta pa od 300—1.300 Din komad. Kakor razvidno, so cene goveji živini znatno padle, kar je pripisati okolišnosti, da ptujske sejme posejajo v zadnjem času le domači živinski kupci in mesarji, med tem ko tulega kupca že delj časa ni videti na seimišču. — Prihodnji konjski in goveji sejem bo 19. t. m., razer tega pa imamo dne 25. t. m. v Ptuj letni kramarski in živinski sejem (Katarinski).

Kino. V soboto 9. t. m. ob 20. uri in nedeljo 10. tm. ob 18.30 in 20.30 se predvaja film »Carlo Cavelli«. V sredo 13. in v četrtek 14. t. m., obakrat ob 20. uri, pa je na vrsti opereta »Valček za te«.

Socialni problemi

Bolniško zavarovanje zasebnega nameščenstva

Vseh zavarovancev v TBPB je okoli 8000 — Največ zavarovancev pripada trgovinski stroki — Maribor ima za Ljubljano največ zavarovancev — Kaj je s sanatorijem v Mariboru?

Nedavno se je v širši seji ravnateljstva bolniške blagajne Trgovskega bolniškega in podpornega društva obravnavalo stanje, v katerem se nahaja bolniško zavarovanje zasebnega nameščenstva v Sloveniji. Ob poročilih je bilo razvideti, da izkazuje poslovanje na temelju poskusne bilance za prvih 7 mesecev primanjkljaj v znesku 173.518,87 dinarjev. Obenem je podpredsednik bolniške blagajne J. Zemljich ugotovil, da sta nameščenstva in delodajalska skupina ves čas že potekajoče triletno funkcijske dobe v vodstvu bolniške blagajne složno in vzajemno delovali v prid zavarovalno socialnih interesov zasebnega nameščenstva. Obenem pa se je podal tudi podroben pregled o delovanju in uspevanju blagajne.

Članstvo blagajne je v stalnem naraščanju. To je razvidno iz sledečega pregleda za 1935: v januarju 7.188 zavarovancev, v februarju 7.280 zavarovancev, v marcu 7.354 zavarovancev, v aprilu

7.351 zavarovancev, v maju 7.367 zavarovancev, v juniju 7.405 zavarovancev, v juliju 7.393 zavarovancev, v avgustu 7.429 zavarovancev. Napram mesecu juniju preteklega leta, v katerem je znašalo število članov povprečno 6.881, je torej zaznamovati porast za 512 članov.

Po podatkih v mesecu septembru šteje bolniška blagajna TBPB 7489 članov, med katerimi je 4456 moških zavarovancev in 3033 ženskih zavarovank.

Zanimivo sliko nudi tudi pregled zavarovanega članstva po posameznih okolišjih. Na Ljubljano odpade 3380 zavarovancev. Takoj zatem sledi Maribor s 1164 člani, nato Celje 493, Kranj s Škofjo Loko in Trzinom 568, Ptuj 171. Preko 50 zavarovancev izkazujejo: Brežice, Hrastnik, Kočevje, Murska Sobota, Novo mesto, Ruše, Slovenjgradec in Slovenske Konjice.

Glede pripadnosti zavarovancev posameznim gospodarskim panogam pa je pripomniti, da so najštevilnejše plasirani

Mariborske in okoliške novice

Beseda Umetniškega kluba k dogodkom v mariborskem gledališču

Na včerajšnjem sestanku je mariborski Umetniški klub zavzel k gledališkim dogodkom svoje stališče — Apel narodnemu Mariboru

Spričo znanih in nedavnih gledaliških dogodkov v Mariboru je vodstvo mariborskega Umetniškega kluba, ki združuje v svojih vrstah umetnike iz vseh področij ter kritike v skrbah za obstoj in procvit Narodnega gledališča v Mariboru sklicalo včeraj zvečer »Pri Novem svetu« sestanek svojega članstva, da zavzame konkretno in jasno stališče k tem dogodkom. Nedvomno je, da je bila ta vrhovna reprezentanca našega umetniškega življenja v Mariboru k temu svojemu koraku kot prva poklicana. Sestanek je otvoril in vodil klubov zaslužni predsednik, pisatelj dr. Šorli, ki je v zgoščenih besedah označil namen sestanka. V zvezi s tem se je razvila obširna ter izčrpna debata, v katero so med drugim posegli dr. Snuderl, R. Golouh, prof. Mirk, dr. Kralj, prof. Silih, F. Golob, prof. Družovič, prof. Jirak, dr. Vatovec in drugi. Kot rezultat večerne debata se je soglasno sprejela sledeča resolucija:

»Umetniški klub v Mariboru obsoja dejanje g. M. Furjana, ker iz protesta radi odklonitve povišanja plače v nedeljo, dne 3. t. m. ni nastopil pri predstavi »Tar tuffa« navzlic svoji službeni obveznosti, radi česar so posledice, ki jih je izvalil g. upravnik dr. Brenčič, povsem umiljive. Občinstvo naj upošteva, da so nedavni dogodki v gledališču tudi v zvezi s težkim gmočnim stanjem, v katerem se nahaja gledališče, radi česar je odklanjati gledališču škodljive incidente posameznikov. Zato je kulturna dolžnost mariborskega slovenstva, da posveča gledališču več podpore. Umetniški klub priporoča upravi Narodnega gledališča v Mariboru, da g. Maksa Furjana zopet sprejme v službo, ker je storil omenjeno dejanje v živčni razvnanosti.«

Obenem sta se pooblastila klubov podpredsednik dr. Snuderl in tajnik prof. Jirak, da uredita zadevo z upravo tukajšnjega Narodnega gledališča glede ponovnega sprejema g. M. Furjana v službo.

V zajca je meril, človeka je ustrelil

Usodna nesrečapri lovu v Priekiji — Ranjenca so prepeljali v mariborsko bolnišnico, kjer so mu izvlekli šibre

Pri nekem posestniku pri Sv. Juriju ob Ščavnici so priredili te dni večji lov, na katerega so bili povabljeni številni njegovi znanci in prijatelji od vseh strani. Lova se je udeležilo tudi nekaj Mariborčanov, med katerimi je bil mariborski mesar Srečko Markolt. Lovci so imeli omejeno srečo pri svojem plenu in so radi tega bili prav dobre volje. Tik pred zaključitvijo velikega lova pa se je pripetila po nesrečnem naključju usodna nezgoda, ki bi bila lahko zahtevala človeško žrtev. Med povabljenimi lovci je nekdo naperil puško proti zajcu, ki se je pojavil nenadoma pred lovci. Sprožil je,

zajc je s pospešno naglico nadaljeval svojo pot, iz dotične smeri pa se je eden od udeležencev lova opotekel. Bil je to mariborski mesar Srečko Markolt, ki je bil na mah ob ustih ves krvav. Dgnalo se je, da je dotični lovec namesto zajca ustrelil Markolta v usta in jezik. Dogodek je zbudil med navzočimi umljivo razburjenje. Ranjenega Markolta so odpremili v mariborsko bolnišnico, kjer so mu izvlekli šibre. Omenjeni dogodek, ki lazira na golem naključju, je resen dokaz, da ni previdnosti in opreznosti v takšnih slučajih nikdar dovolj.

Fantu se je zahotelo cirkuškega življenja

Pred dvema mesecema je pobegnil s cirkusom, ki je bil v Cankarjevi ulici v Mariboru, pustolovščin željni 15-letni Saško Š. iz Smetanove ulice. Zahotelo se mu je cirkuškega življenja, pa jo je kar brez slovesa pobrisal z doma, kjer so bili zaradi dečka v velikih skrbah, kajti mislili so, da se mu je pripetila kakšna nesreča. V torek dopoldne pa se je Saško vrnil domov. Bil je kakor izgnanjen sin. Ves zanemarjen, raztrgan in sestradan. Še govoriti ni mogel mladi cirkuški »umetnik«, tako je bil lačen. Šiba in pa tečno kosilo sta ga šele malo zadržala, da je pričel pripovedovati o svojem cirkuškem življenju. Pravi, da je bil dva meseca v Dravogradu, kjer je celo že nekajkrat nastopil v cirkusu. Moral pa je seveda tudi trdo delati. Neka dne pa je Saška gospodar cirkusa napodil in dečko se je peš podal iz Dravograda domov v Maribor.

Smrt uglednega vzgojitelja

V 53 letu, v najlepši moški dobi, je nenadoma umrl spoštovani, daleč okrog znani šolski upravitelj g. Jožko Rajner iz Zg. Poljske. Iz šole takorekoč, sredi dela in snovanja vedno novih načrtov, so ga v ponedeljek prepeljali v mariborsko bolnišnico, odkoder se je že naslednje jutro vračal — mrtev, k neotolajljivim dragim svojcem: vdovi, otrokom in šolski mladini, med katero je živel in delal 32 let.

Pokojniki je bil nemirna duša, vedno iskajoč in tipajoč za novimi izsledki, tako na strokovnem, kakor na ostalih kulturnih in gospodarskih področjih. Bil je visoko izobražen mož in lega z njim v grob ena markantnejših osebnosti učiteljskega stanu. Po dovršeni realki je stopil najprej v železniško službo. Njena monotonost pa ga ni mogla zadovoljiti in je po

enem letu prestopil v učiteljske vrste. Tu šele je našel zadovoljstvo. Iz bogatega njegovega znanja ni črpala učenosti samo mladina, ampak je obogatil s svojo preudarno in tehtno besedo tudi odrasle. Blag in obenem kremenit značaj, ki ni nikdar izgubil poguma. Tudi v najburnejših vojnih časih se ni od nikogar pustil vzeti svojega slovenskega prepričanja.

Ogromna udeležba na njegovi zadnji poti v četrtak, je bila zgovorna priča, kakšen ugled je užival pokojnik. Tudi ob največjem žeganju v Polskavi ni bilo toliko ljudi, kot ta dan. Poslovili so se od njega v ganljivih besedah poleg stanovskega tovariša g. Tajnika še domači župnik g. Gartner, vojni kurat g. Rataj, načelnik gasilnega društva, učenec domače šole in dijakinja razreda gimnazije (v katero pohaaja pokojnikov sin), ki se je korporativno udeležil pogreba. Za njegovo krsto so stopali šolski otroci, gasilci, Sokoli, številni stanovski tovariši in vsa vas. Slava njegovemu spominu! Ki-

z meščansko-šolske službe. Iz osnovne šole v Krčevini je premeščen na tukajšnjo meščansko šolo g. Fran Haberman.

Obisk na razstavi »Brazde« v veliki kazinski dvorani, je za silo še zadovoljiv, zanimanje za nakup razstavljenih umetnin je pa tako majhno, kakor ni bilo doslej še na nobeni razstavi. Doslej je prodana le ena sama slika. In vendar je ta razstava najboljša izmed vseh, kar jih je doslej priredil naš domači klub.

20.198 dinarjev podpore brezposelnim. Pri tukajšnji Borzi dela imajo koncem oktobra v evidenci skupno 963 brezposelnih, in sicer 743 moških in 220 ženskih. V oktobru je mariborska Borza dela izplačala brezposelnim podpore v znesku 20.198 dinarjev.

K poročilu o otvoritvi novega Sokolskega doma v Limbušu dodajamo nakladno, da je načrte za omenjeni dom na-

pravila brezplačno tukajšnja stavbena tvrdka Vrabl.

Na delovnem trgu. Mariborska Borza dela išče nujno 3 do 5 strojnih pletilk.

Mariborčani gredo v Judenburg! Tudi Mariborčani bodo počastili spomin umrlih tovarišev bivšega 17. pešpolka v Judenburgu. S Putnikovim avtocarjem se danes popoldne ob 2. odpelje skupina Mariborčanov izpred hotela Orel preko Dravograda, Wolfsberga v Judenburg. V nedeljo dopoldne bodo prisostvovali nagrobnim obredom pri skupni grobnici, na kateri so postavili Judenburžani lepo kapelico. Mariborsko skupino vodi g. Drago Roglič. V trajen spomin umrlih bodo položili Mariborčani na grobnico pozlačen lovorjev venec z narodnim tra kom, v katerega so šolske sestre krasno uvezle zlat napis: »Mariborski tovariši umrli 17. pešpolka«. Venec, ki ga je napravil vrtnar g. Ivan Jemec, je bil nekaj dni razstavljen v izložbi tvrdke Karo ter je vzbujal splošno pozornost.

Danes v petek ob 20. uri predava na podlagi lepe zbirke skioptičnih slik gosp. Dr. Arnold, kustos univerzitetnega botaničnega vrta v Zagrebu o francoskih vrto vih.

Shod stanovanjskih najemnikov bo v nedeljo, dne 10. novembra ob pol 1. uri na verandi hotela »Union«. Vsi stanovanjski najemniki vabljeni.

V proslavo Jadranskega dne — obletnice naše prve pomorske afirmacije — priredi krajevni odbor Jadranske straže v Mariboru 6. novembra 1935 ob 20. uri v dvorani Ljudske univerze predavanje g. prof. Baša o naši pomorski poziciji. Uvodno besedo bo govoril predsednik krajevnega odbora g. dr. Rapotec. Vstop prost!

Danes petek Danes
SVENGALI
VELIKA KAVARNA

Občni zbor pevskega društva »Zarja« na Pobrežju, bo v soboto, 9. tm. ob 20. uri pri g. Renčlju, z običajnim dnevnim redom.

Razstava akademskega slikarja invalida Aleksandra Kleina, ki razstavlja v bivši Berdajsovi trgovini v gradu, ostane odprta še do nedelje zvečer.

Martinov večer priredi jutri zvečer pevski odsek »Drave« pri Grmeku v Studencih.

Marinov zabavni večer — priredi obč. odbor Rdečega križa Krčevina-Košaki v soboto 9. nov. v gostilni gospe Jožice Babič, Aleksandrova cesta 11 v Krčevini. Vstopnine ni. K udeležbi vabi odbor.

Velika prireditel v dvorani Union. I. godbeno društvo tekstilnih delavcev v Mariboru priredi v soboto 9. novembra 1935 tekstilni ples (martinovanje) z raznimi zabavnimi točkami v vseh prostorih dvorane Union. Začetek ob 20. uri. — Vstopnina 5 Din. za člane 3 Din.

V nedeljo, dne 10. XI. t. l. bo Elektrarna Fala odklopila električno napravo od 7. do 8. ure za mesto Maribor in okolico.

Nočno lekarniško službo imata danes v petek Minašikova in Königova, jutri v soboto Maverjeva in Albaneževa lekarna.

Lobanjo mu je prebil. Predvčerajšnjim zjutraj je neznanec navalil na 26letnega delavca in posestniškega sina Ivana Uršiča, ko se je vračal v Št. Ilj in mu z žepnim nožem prebil lobanjo. Težko ranjenega so prepeljali v tukajšnjo bolnišnico. Sumijo, da ga je napadel kakšen tihotapec.

K motociklistični nesreči na Glavnem trgu. K zadevnemu poročilu dne 6. tm. na prošnjo pridajemo, da se povožena ga. Senčarjeva ni onesvestila in da je niso prepeljali v splošno bolnišnico.

Nesrečni padec. Včeraj je 73letna posestnica Ana Povorškova iz Šmartnega na Pohorju tako nesrečno padla, da si je zlomila levo zapestje. Zdravi se v tukajšnji bolnišnici.

Žrtvi neprevidnih kolesarjev sta postali 9 letna Marija Lovrenčičeva, ki je prišla na Pobreški cesti pod kolo, in frizerka Vilma Horvatova, ki jo je kolesar podrl na Kralja Petra trgu na tla. Obe so prepeljali v bolnišnico.

Nesreča ne počiva. Dninarica Barbara Modic iz Stanetincev, je šla na skedenj po krmo in je tako nesrečno padla, da si je zlomila levo nogo.

GRAJSKI KINO Telefon 22-16

Danes petek premiera največkratnega filma, v katerem nastopa božanstvena Greta Garbo

„Pisani pajčolan“

Ta krasen film je v nemškem jeziku. Pride: »Križarji«.

Matineja Grajski kino. V soboto ob 14. in nedeljo ob pol 11. uri senzacionalni kovbojski film divjega zapada »Prst u sode«. V glavni vlogi Ken Mabnard. — Zelo znižane cene!

Kino Union. Danes najpopularnejša opereta »Ptičar«, pravi ljudski komad od Karla Zeller-ja. Film poln zabave, glasbe in petja. V gl. vlogah Lij Dagover, Wolf Albach Retty in Marija Andergast.

Narodna gledališča

REPERTOAR.

Petek, 8. novembra: Zaprtó.

Sobota, 9. novembra ob 20. uri: »Poljska kri«. Prvič. Gostuje g. Josip Povhe.

Nedelja, 10. novembra ob 20. uri: »Beneška noč«.

Josip Povhe, priljubljeni komik, svojčas član mariborskega in ljubljanskega gledališča, gostuje v soboto, 9. f. m. ob prvi letošnji uprizoritvi Nedbalove izvrstne operete »Poljska kri« kot pan Zarembo. Režija je Rasbergerjeva, zasedba lanska, le Volejskega igra D. Gorinšek.

Klasično Straussovo opereto »Beneška noč«, delo krasne muzike in izredno zabavnega dejanja, ki je že dvakrat napolnilo gledališče, ponove v nedeljo zvečer.

Poslovilna predstava in proslava štiri-desetletnice zaslužne umetnice Štefe Dragutinovičeve, ki je bila nedavno upokojena, bo v kratkem. Na njeno željo uprizore Frankovo učinkovito in živahno veseloigro »Vihar v kozarcu«, kjer igra glavno žensko ulogo.

Hude posledice. Pred mesecem je utrpel 19-letni posestniški sin Alfred Zorec od Sv. Ruperta močan udarec na glavi. Bolečine niso ponehale in prej sicer neznatna rana se je pričela te dni gnajiti. Nastopilo je zastrupljenje in se je zaradi velike življenjske nevarnosti moral podati v mariborsko bolnišnico.

Čudno maščevanje. Posestniku Ivanu Lačnu na Teznem so neznani zlikovci ponoči obmetali hišo s človeškim blatom. Sedaj poizvedujejo za njimi...

V Gradcu je bil aretiran 28-letni Jugoslovan Ivan Čurkovič. Pri aretaciji so pri njem našli mnogo zlatnine, o kateri je dejal, da jo je naberačil. O tem je bila obveščena mariborska policija, ki poizveduje o aretiranečevi preteklosti.

Komaj izpuščen zopet kradel! Ni še dolgo, kar smo poročali, da so aretirali drznega vlomilca in tatu 28letnega mizar-skega pomočnika Franca Pešca, ki je vložil v zidarsko barako v Cankarjevi ulici. Ko so ga na sodišču izpustili, je že isti dan ukradel mesarskemu pomočniku Francu Gobcu v Studencih zimsko suknjo in 120 dinarjev gotovine. Pešca so ponovno aretirali in ga tokrat ne bodo najbrže tako hitro izpustili.

Žeparska zalega. Sinoči je v neki gostilni na Tržaški cesti Antonija P. ukradla že vinjenemu invalidu Fr. Dominku od Sv. Trojice 400 Din, ki jih je imel v žepu suknjiča.

Poljski tatovi na delu. Na njivah okoli Martjancev in Fokovcev so napravili še neznani ponočni grešniki pravcato opustošenje. Poljske pridelke so odpeljali v smeri proti Fokovcem. Dgnalo se je, da so tatovi imeli s seboj voz in krave, s katerimi so svoj plen spravili na varno. Oškodovanih je več posestnikov, med drugim Franc Vlaj, Franc Horvat, Franc Ilen in Franc Kardoš.

Tatvina zelja. Gostilničarki Mariji Lorberjevi na Tržaški cesti 6 je nekdo iz kleti ukradel 250 glav zelja v vrednosti 300 Din.

Kolesa... Trgovca Andreju Kalanu je nekdo iz njegove trgovine na Koroški c. 9. ukradel kolo »Puch« z e. št. 9005.

29 prijav je na tukajšnji policiji proti kolesarjem, ki so kolesarili brez luči in brez prometnih knjižic ali pa po prepovedanih poteh.

Na dananjem ribjem trgu so se prodajale sardelice po 12, sardele po 14, moli po 22 dinarjev za kg.

MARIJ SKALAN

ROMAN

Sida Silanova

O tem je razmišljal dr. Frangež še pozno v noč, ko je bil že doma in ni mogel zaspati. Razmišljal je kot človek in kot zdravnik, a končne rešitve ni mogel najti. Slutil je samo, da neke nekaj ni v redu, da so v Sidini duši bolezenske motnje. Ta temna slutnja ga je gnala naposled v Maribor k tovarišu, ki jo je nekoč zdravil.

»Zdi se mi, da vem, kaj vas je pripeljalo k meni, gospod kolega,« je dejal zdravnik.

»Tembolje, prihranite mi uvod, ki mi ne bi bil prijeten.«

»Torej kar — in medias res?«

»Prosim.«

»Zaradi Side. Ne čudite se, vsi v Mariboru vemo, da ste njen ženin. Samo jaz pa vem, kako je v njeni duši, in — menda veste tudi vi, ali vsaj slutite?«

»Slutim in se mučim. Ne morem in ne maram sam določiti diagnoze.«

»Torej njena bolezen ni izginila? To sem si mislil.«

»Govorite odkrito!«

»Se ne plašite resnice?«

»Čemu bi se je plašil, ako je neizogibna?«

»Pravilno. Govoriva torej kakor se spodobi tovarišema. Gospa Sida spada

po vsem svojem ustroju k evrisomskemu tipu. Značilnosti tega tipa poznate?«

»Da.«

»Široka pleča, širok obraz, široke grudi, kratek nos, polna lica, močne čeljusti... Poznate tudi duševne lastnosti?«

»Splošno.«

»Potem veste, da obstoja za ljudi tega tipa — ako so seveda dane dispozicije rojstva in okolja — nevarnost duševne bolezni, ki ji pravimo psihiatri manično depresivna blaznost. Pri vaši nevesti sem opazil nagnjenje k tej bolezni že takoj, čim me je prvič obiskala. O tem me je prepričala predvsem njena silna in nagla spremenljivost. Razporedjenjem največje razigranosti slede neposredno razpoloženja težke potrnosti in moreče melanholije. Ste to opazili?«

»Žalibog,« je vzdihnil dr. Frangež.

»Se te spremembe ponavljajo?«

»Vedno češče in v močnejših oblikah. Spravljajo me že v obup.«

»Vidite, to sem slutil. Bal sem se, da bodo razburiljivi dogodki njenega življenja docela porušili mojo gradnjo.«

»Kje so vzroki, gospod kolega? Se ne dajo odstraniti? Recimo s spremembo okolja, sugestijo?«

»Vzroki so že v njenem rojstvu. Vse

kaže, da so duševne motnje te vrste v — rodovini Silanov. Kolikor sem mogel izvedeti, je njen stari oče pred smrtjo zblaznel. Mimo tega je bolela tudi njena pokojna mati vse življenje za močno duševno depresijo. Tu imamo torej opravka z nesrečno kombinacijo obeh rodovinskih linij. Očetove in materine. Okolje z dogodki zadnjih let je našlo ugodno podlago za svoje usodno razkrojevalno delo. Gospodarski polom, prisiljeni zakon z Ervinom Roganom, boji za rešitev iz tega zakona, Ervinov samomor in vse ostalo. To bi uplivalo kvarno tudi na živce zdravega človeka, brez prirojenih slabotnih nagnjenj. Seveda ne v taki meri in ne s takimi posledicami.«

»In prognoza?«

»Sam ste zdravnik in veste, da so vse prognoze le hipoteze. Kar morem reči, je leto, da obstoja velika nevarnost razvoja nagnjenj in rezultatov do skrajnosti, ki so mogoče, to se pravi: do resnične manično nepresivne blaznosti. Ako se to zgodi, bo vsaka rešitev nemogoča. Doseči bi se dala morda le trenutna izboljšanja.«

»Je to neizogibno?«

»Nikakor. Neizogibnosti ni. Vsak primer ima svoja lastna pota.«

»In zdravlilo?«

»Zdravila imamo za glavo, prsa, želodec, trebuh, skratka — za telo, za dušo pa...«

»Vem.«

»Jih nimamo.«

»Edino zdravilo je sugestivno uplivanje zdravnika, okolja in pacienta samega. — Predvsem je potrebno negovanje močne volje...«

»Prav to ji neprenehoma priporočam.«

»Brez rezultata?«

»Vsaj vidnega.«

»Dokaz, da je volja že tako oslabela, da se z navadnimi sredstvi ne da več okrepiti.«

»In močnejša?«

»Jih imamo in nimamo. Vse je eksperiment. Pred vsem: mnogo vedre zaposlitve, toda ne take, ki bi utrujala. Potem — sprememba okolja. Morda ne bi bilo slabo daljše potovanje, ali bivanje v gorskih zatišjih. Ne v hrupu. Seveda, tu je v napoto njena nosečnost. Ta razvoj še pospešuje.«

»Človek bi mislil, da bi moralo biti narobe.«

»V tem primeru ni. Okolje nosečnosti in dogodki, ki jih je povzročilo...«

»Kaj naj torej storim?«

»Za vas bi vedel edino pravo pot.«

»Ta bi bila?«

»Da ne silite v nesrečo.«

»To se pravi...«

»Da se z njo ne poročite.«

»Tega ne morem, gospod kolega. Ljubim jo, in potem — jaz sem sam glavni krivec.«

(Se bo nadaljevalo.)

Iz življenja in sveta

Ženske romajo k palači, v kateri je nekoč stanoval najlepši človek na svetu

Zakaj prihajajo v Nizzo „neznane vdove“ - Samo da prebijejo nekaj trenutkov v sobi „božanskega“ Valentina...

Iz Nizze so prišle te dni vesti o tem, da je na prodaj krasni dvorec »Juan les Pins«, v katerem je nekoč stanoval slovit igralec **Rudolfo Valentino**, ki ga je imel ves ženski svet za najlepšega človeka na svetu. Nekaj let sem je že Rudolfo Valentino mrtve, toda spomin nanj še ni ugasnil. Njegovo ime izgovarja na tisoče žensk, organiziranih v takozvanih Valentinovih klubih, z nekim posebnim prizvokom zavzetosti in prečinjenosti. Nataša Rambova, največja oboževalka Valentina, staneje sedaj v tem njegovem dvorcu. Toda ona se je drugič poročila in spomin na prvega moža Rudolfa Valentina je tako živ, da ne more več živeti v tem dvorcu. Zbežati hoče s tega Valentinovega vzdušja in atmosfere.

Ta Valentinova atmosfera dejansko obstoja. Saj imamo precej klubov, ki nosijo svoje ime po Rudolfu Valentinu in ki posvečajo pokojnemu filmskemu umetniku pesem za pesmijo ter spominske govore, slaveč ga kot neko božanstvo. Iz vseh dežel in držav prihajajo še danes žene z zakritim obrazom, ki milo prosijo, da bi smele saj enkrat prestopiti

prag njegove hiše in si ogledati prostore tega dvorca. Te žene prinašajo s seboj šopke cvetic, ki jih polagajo na stole, kjer je nekoč »On« sedel. V Nizzi imenujejo te žene »Neznane vdove«. Iz Antibesa je prišla v »Juan les Pins« neka mlada dama, ki je goreče prosila, da sme sama nekoliko minut prebiti v sobi božanstvenega Rudolfa. Izpolnili so ji to željo, dva dni kasneje pa so našli na vznožju gore Bacon nieno truplo mrtvo sredi skalovja.

Spalnica nekdanjega filmskega igralca je napolnjena s predmeti, ki spadajo v prejšnjo modo. Omare so iz črne, imitiranega marmorja, postelje imajo obliko velikanske orehove lupine in je prebarvana s pomarančasto barvo, stoli so preobloženi z blazinami, brez vsakršnega okusa in so po izrecni Valentinovi želji zeleno pobarvani. Na stebriščih in v notranjosti te prave filmske spalnice pa so žarnice v obliki najrazličnejših sadnih plodov, ki se lahko razsvetlujejo v najrazličnejših barvah. Zanimanje je sedaj le to, kateri Amerikanec bo kupil ta dvorec, ki je prava filmska palača za sebe, značilna radi strahovitega neokusa.

Pivo v vodovodu

Te dni so slovesno otvarjali v Kopenhagenu »Dom inženjerjev«, ki ga je zgradilo društvo danskih inženjerjev. V tej hiši je veliko modernih, tehničnih zanimivosti. Znanje in sposobnost danskih inženjerjev pa se je pokazalo na originalen način pri reševanju vprašanja, kako gasiti žejo obiskovalcev te palače. V danski državi ni vinogradov, niti vina. Vino se mora uvažati in je zelo drago, radi tega ga Danci le redko pijejo. S tem večjo vnemo pa segajo Danci po pivu in brez nadaljnega je mogoče trditi, da ne popijejo v slavnem mestu strastnih pivopivcev. V Monakovem nič več piva kakor v Kopenhagenu. In tukaj leži vzrok, da so danski inženjerji poleg običajnega vodovoda zgradili še drugi vodovod, v katerega gredo cevi po vseh nadstropjih ter vseh prostorih ogromne hiše. Toda mesto vode se pretaka v teh ceveh pivo. Tako se je na originalen način rešilo vprašanje, kako si bodo danski inženjerji tukaj tešili svojo žejo s pivom, kajti ta vodovod je v zvezi z ogromnimi sodi piva v spodajšnjih kletnih prostorih.

Mesto kralja — kača

Siamski prestol je kakor znano trenutno izprazen. Bivši siamski kralj Praiadhibov se nahaja na Angleškem. Njegov mlajši nečak, sedaj novi siamski kralj, pa se vzgaja v nekem švicarskem zavodu. Kakor poroča londonski »Daily Express«, pa je te dni zopet sedel nekdo na siamskem prestolu. Ko je namreč šla mimo prestola dvorska straža, je opazila na prestolu veliko kačo. Z nasajenimi puškami so pregnali kačo na ulico, po kateri se je ravno pemikala velika poročna povorka. Nevesta se je tako prestrašila bližajoče se velike kače, da je od strahu zbežala na stran ceste, njen ženin pa je zginil na drugo stran ceste. V splošni paniki, ki je nastala, se je ves spreved razbil in razletel. Polagoma pa so se svatje zbrali na nevestinem domu. Zadnji se je pojavil ženin, ki je ves preplašen vstopil v hišo. Ko ga je zagledal nevestin oče, se je približal ženinu, ga obrnil proti vratom, mu dal krepko brco in ga pognal skozi vrata rekoč: »Kdo bi maral ženina, ki se boji kače!«

Komu pripada 250 kovčegov klobas?

Nedaleč od Marseille je naplavilo morje 250 velikih kovčegov, napolnjenih s pristnimi in blagodišečimi argentinskimi klobasami. Doslej še niso ugotovili, komu pripadajo te klobase, ki so v prav dobrem stanju. Obstoja mnenje, da je te klobase vozil v Evropo neki parnik, ki se pa je potopil, in je morje vrglo na kopno teh 250 velikih kovčegov klobas, katerih lastnika sedaj iščejo.

Kratka ameriška geografija.

Gospodarica jezerskega ozemlja je peto največje mesto na svetu Chicago. Njeno prebivalstvo se je v zadnjih 50 letih podnesorilo. V čičaških klavnicah zakoljejo na dan po 50.000 glav razne živine. Podobnih klavnic nima svet.

Južno-ameriške države v svetovni politiki sicer ne igrajo odličnih vlog, po svoji obsežnosti pa se lahko merijo z največjimi evropskimi državami. Večje od Nemčije so Brazilija 18 krat, Argentina 6 krat, Venezuela 2 krat, Chile pa 1 in pol krat. Najdaljša država na svetu je Chile, ki bi segla od evropskega severnega rtiča do otoka Krete.

V 40 sekundah dvakrat okrog sveta.

Belgijska poštna uprava je napravila pred kratkim zelo zanimiv poizkus. S tribune Alberteja v Bruslju je bila za časa svetovne razstave poslana radio-brzojavka, ki je dvakrat obkrožila zemeljsko oblo. Brzojavka je oddala v svet radio-oddajna postaja v Bruslju, sprejela jo je postaja v Newyorku, Mon-

treau, Sidneju, Londonu itd. Radio-brzojavka je obkrožila dvakrat svet točno v 40 sekundah.

Žalostna resnica.

V hlevu sta se prepirala konj in osel, kateri bo katerega izpodrinil. Konj je trdil, da ga osel ne bo izpodrinil. Osel pa je zavrnil konja: »Sprijazni se dragi prijatelj s svojo usodo. Poglej v današnji svet in prepričaj se boš, da je na svetu vedno več oslov!«

Ob ustvaritvi sveta.

Ko je stvarni delil in odmerjal posameznim žival, družinam čas ploditve in množitve, je stala ob strani žena, ki ga je stalno nadlegovala s vprašanji: »Kdaj pa jaz?« Ko je bilo stvarniku dovelj ženinovega sitnarijenja, jo je narahli: »Ti prokleta baba, kadar hočeš...«

Tolažba.

— Za božjo voljo Anica, ti se boš poročila z Maričem, ki je tako zelo in brez vsakega vzroka ljubosumen možki. Brez vzroka ti bo povzročal neljube scene.

— Brez vzroka? To se meni ne bo pripetilo!

V kaznilnici.

Paznik se je prijavil na raport upravniku kaznilnice in mu raportiral:

— Gospod upravnik, danes dopoldne mi je nekdo ukradel iz žepa srebrno uro. Menim, da so v našem zavodu tatovi!

V vsako slovensko hišo „Večernik!“

Razno

CENJENE DAME!

Najcenejše, okusno in dobro boste frizirani v damskem salonu »Zora«, Aleksandrova cesta 19 (vhod v veži). Priporočamo se za cenjeni obisk, ki vas bo o tem prepričal. Džakine imajo, razen sobote znaten popust. Znižane so plače, znižajte vaše izdatke. 5096

MORSKIH RIB.

Maribor, Jurčičeva 7. Istotam se dobijo vsaki čas čevabčiči, raznjiči, kotleti, bržole, vse na žari pečeno. Prvovrstna štajerska in dalmatinska vina, posebno viška črna iz otoka Visa. Čista, nova sladka vina, pivo ležak iz sodčka itd. 5079

ŠIVANJE POSTELJNIH ODEJ

iz vate, volne in puha, najceneje pri F. Novaku, Koroška cesta 8. 5173

Prodaj

GLOBOK VOZIČEK

na prodaj. Bethnavska c. 50. 5097

MALI ŠTEDILNIK

(domači prijateljke) na prodaj. Zidovska 5. 5089

SPALNICE, JEDILNICE, kuhinjske opreme, stole vseh vrst za takojšnje dobave z jamčeno kupite pri Novaku, Vetrinjska 7, Koroška 8 4285

Kupim

KUPIM KNJIZICE

Mestne hranilnice v Mariboru ca. Din 25.000 proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe pod »Takoj plačilo« na upravo »Večernika«. 5088

Službo dobi

UČENKO - NATAKARICO

sprejme takoj restavracija »Novi svet«, Maribor, Jurčičeva 7. 5078

VEZALKO VENCEV IN

ARANŽMAJEV popolnoma samostojno in perfektno sprejme prvovrstna cvetličarna. Naslov v upravi »Večernika«. 5094

Morske ribe v Grajski kleti

Brancini

Oradi

Barboni

Sardelice

Brodeto s polento

Polenovka

Izborna dalmatinska vina

Viški opolo in filtrirani sladki mošt.

ez ulico pri ceni popust.

Kupujte svoje potrebnosti pri naših inserentih!